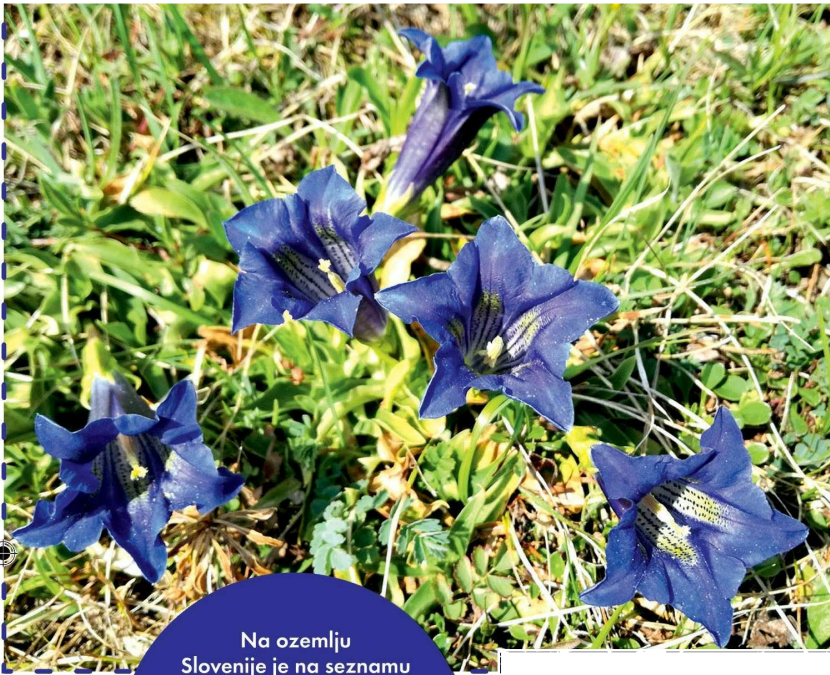

SIMBOLNI SLOVENSKE CVE VELIKONOČNICA IN ENCIJAN –

TLICI – STA OGRÖZENI

Na ozemlju Slovenije je na seznamu ogroženih rastlinskih vrst navedenih kar 727, številne med njimi so zavarovane gorske rastline. Clusijev svišč na Lovrencu. (foto: Dušan Klenovšek)

Velikonočnica v Boletini in na Boču se že razcveta, Clusijev svišč bo na Lovrencu zacvetel aprila. Planinska organizacija želi pri ohranjanju narave, torej tudi planinskega cvetja, delovati predvsem preventivno – z vzgojo, usposabljanjem in ozaveščanjem. Na zadnjih rastiščih izjemno redke in zato izredno ogrožene **velikonočnice** na Boču in pri Ponikvi ter na posebnem rastišču encijana na Lovrencu že desetletja varujejo z ograjo in prostovoljci, ki obiskovalce tudi podučijo o življenju in pomenu teh posebnih cvetlic in z opozarjanjem neprevidnih ali objestnih obiskovalcev skrbijo za varnost rastlin in rastišč. Pojavljajo pa se tudi primeri načrtnega izkopavanja in ropanja rastlin, kar je kaznivo dejanje.

(pri Ponikvi) ter clusijev svišč (encijan) na rastišču Lovrenc (pri Lisci) ogroženi **velikonočnica** morda celo pred izginitjem. Kljub predpisom, informativnim tablam na lokacijah,

varovalni ograji in fizičnemu varovanju se zaradi neprimernega obnašanja obiskovalcev uničevanje zavarovanih rastlin, ki sta uvrščeni na Rdeči seznam ogroženih rastlinskih vrst, nadaljuje.

P rizadevanja za varstvo narave segajo že v konec 19. stoletja, v ča: ustanovitve Slovenskega **planinskega društva (SPD)**, predhodnika **Planinske zveze Slovenije**. Leta 1898 je cesar Franc Jožef prav na pobudo SPD podpisal zakon za zaščito blagajevga volčina in planike, ki je simbol planincev in planinskih organizacij po vsem svetu, leto dni pozneje pa je Janez Rekar iz Mojstrane "radi ruvanja planik" šest ur preživel v zaporu. 120 let pozneje sta dve skoraj simboli slovenski cvetlici – velikonočnica na Boču in v Boletini

V Boletini pri Ponikvi je največje rastišče velikonočnice v Sloveniji (foto: Robert Gajšek)

V Boletini in na Boču začenja cveteti velikonočna, kjer imajo v času njenega cvetenja organizirana tudi dežurstva, da bi ohranili to ogroženo rastlinsko vrsto, ki jo je mogoče najti le še na štirih rastiščih v Sloveniji.

OD 11. MARCA V LIDL PO DOMAČE

Slovenija kar prekipeva od dobrot, ki jih mali domači podjetniki ustvarjajo z neverjetno predanostjo in ljubeznijo do narave. Ker Lidl ceni njihov trud, jih je že tretje leto zapored spodbudil k prijavi na Lojtr'co domačih, ki bo na prodajne police tokrat prinesla skoraj 50 prehranskih in kozmetičnih dobrot.

Spoznajte jih na www.lidl.si/lojtrca-domacih, nato pa jih poskusite v vseh poslovalnicah Lidla Slovenije, kjer bodo na voljo od 11. marca pa vse do razprodaje zalog.

Varuhi gorske narave

Slovensko planinsko društvo je bilo pobudnik za ustanovitev Alpskega varstvenega parka, predhodnika Triglavskega narodnega parka, leta 1954 je bila na pobudo dr. Angele Piskernik ustanovljena gorska straža, v obdobju od 1998 do 2001 pa je Planinska zveza

Policija v povezavi z zavarovanimi vrstami rastlin obravnava kaznivo dejanje 'nezakonito ravnanje z zaščitnimi živalmi in rastlinami', če gre za poškodovanje ali uničenje območja, ki je razglašeno za zavarovano območje ali habitat določene zavarovane vrste rastlin, pa kaznivo dejanje 'poškodovanje ali uničenje stvari, ki so posebnega kulturnega pomena ali naravne

Slovenije (PZS) program varstva gorske narave nadgradila s programom varuh gorske narave ter z njim pridobila status društva, ki deluje v javnem interesu na področju ohranjanja narave. Več kot 300 varuhov gorske narave, več kot 700 gorskih stražarjev in drugi naravovarstveno angažirani planinci so povezani v Komisiji za varstvo gorske narave PZS, poslanstvo katere je – kot poudarja njen načelnik Marijan Denša – skrb za varstvo gorske narave s pomočjo vzgoje, usposabljanja in ozaveščanja, in sicer tako znotraj planinske organizacije

kot širše, zlasti med drugimi obiskovalci gorskega sveta. "Gorsko cvetje je sestavni del gorske narave, pomemben del njegove biotske pestrosti in raznolikosti, zato ga moramo ohranjati. Raste v izjemno zahtevnih pogojih naših gora zato je redko in ogroženo. V planinski zvezi želimo delovati predvsem preventivno, torej z vzgojo, usposabljanjem in ozaveščanjem, kar edino rodi rezultate na dolgi rok. Žal to včasih ni dovolj, tedaj je potrebna pomoč inšpekcije in policije," poudarja Jože Rovnan, predsednik PZS.